

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

**ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ:
ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали II науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
другого року навчання
факультету початкового навчання**

11 жовтня 2022 року

**Харків
2022**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 9 від 21 вересня 2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали ІІ науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (11 жовтня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. 68 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та компаративістських аспектів початкової освіти.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Авлякулієва Мадіна Реалізація ідей національного виховання в процесі позаурочної роботи	6
Андренко Наталя Шляхи розвитку пізнавального інтересу молодших школярів засобом дослідницької діяльності	7
Бєлявцева Світлана Передумови формування емоційного інтелекту молодших школярів	8
Бієнко Юлія Музейна педагогіка як засіб розвитку комунікативної компетентності молодших школярів	9
Букрєєва Ганна Особливості формування пізнавальних універсальних навчальних дій у молодших школярів	10
Верещун Діана Гурткова робота як засіб розвитку творчих здібностей учнів початкових класів	11
Видиш Марія Аналіз практики формування навчальної дії контролю в молодших школярів	12
Єфименко Оксана Моральне виховання молодших школярів засобами авторської казки	13
Жуковська Ірина Моральне виховання молодших школярів в умовах воєнного стану: провідні ідеї та сучасні підходи	14
Клімова Тетяна Соціально-педагогічні проблеми взаємодії молодших школярів та медіа	15
Коваленко Ксенія Формування критичного мислення молодших школярів у позаурочній діяльності	16
Ковальковська Наталія Формування культури поведінки учнів молодших класів в освітньому процесі початкової школи	17
Кулакова Галина Шляхи активізації пізнавальної діяльності молодших школярів засобами мультимедіа	18
Лисун Світлана Шляхи формування патріотичних почуттів молодших школярів у позаурочній діяльності	19
Литвинова Інна Фольклор як засіб морального виховання молодших школярів	20
Малахай Лариса Казкотерапія в освітньому процесі початкової школи	21
Марілова Тетяна Особливості формування навчальної мотивації молодших школярів	22
Овчарова Діана Особливості формування моральних понять учнів початкової школи	23
Олійник Ірина Особливості формування адекватної самооцінки у молодшому шкільному віці	24
Петренко Юлія Особливості формування здорового способу життя учнів початкових класів	25
Півнєв Олександр Теоретичні засади патріотичного виховання молодших школярів у початковій школі	26
Попова Вікторія Формування культури поведінки молодших школярів у процесі дозвілєвої діяльності	27
Прозор Анастасія Практичні аспекти формування пізнавального інтересу учнів молодшого шкільного віку засобами дидактичних ігор	28
Проценко Олександра Віртуальні екскурсії як засіб навчання і виховання молодших школярів	29

Шляхи розвитку пізнавального інтересу молодших школярів засобом дослідницької діяльності

Андренко Наталя

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук Н. О. Агаркова

Актуальність дослідження зумовлена тим, що сучасна людина все частіше включається до пошукової та творчої діяльності, яка функціонує за рахунок дослідницьких умінь, формування яких починається з початкової школи. У цей період відбувається активний розвиток інтелектуальної сфери дитини, зміна основного виду її діяльності; відбувається збільшення потреби у самовираженні.

Формування пізнавального інтересу, як складної особистісної освіти, відбувається поступово, у діяльності, яка має практичну спрямованість. Така діяльність, надаючи можливість здобувати, синтезувати, комбінувати, активно використовувати знання, включає активну дослідницьку діяльність, що сприяє успішному засвоєнню суб'єктивного нового знання. Безперечно, запорукою успіху розвитку пізнавального інтересу є наявність навчальної мотивації. Тобто, при правильно організованому підході до дослідницької діяльності молодші школярі, як правило, із задоволенням поринають у атмосферу науки, творчого пошуку та співробітництва. Підвищення інтересу та уваги до дослідницької діяльності не випадково, оскільки творча за своєю суттю робота, будучи органічно включеною, у навчальний процес, може збагатити її, а в учня розбудити здатність до самостійної дослідницької діяльності. З цього випливає, що під час уроків треба сприяти формуванню у учнів пізнавальної активності та розвитку пізнавального інтересу.

Сприяння формуванню та розвитку пізнавального інтересу у молодших школярів під час уроків може відбуватися шляхом використання під час уроків ігрових методів навчання, цікавих вправ, роботи з мапою, наукових дослідів, створення проблемних ситуацій, сучасних інформаційних технологій. Зробити опитування вивченого матеріалу більш жвавим допоможуть цікаві вправи. Наприклад, загадки, кросворди, ребуси, анаграми, шаради тощо. Сприяючи розвитку пізнавальної активності, важливо залучувати молодших школярів у діяльність з виконання творчих завдань, спонукати до самостійної діяльності, наприклад, із допомогою проведення наукових дослідів. Так, при розгляді природознавчих питань проводяться досліді з вивчення властивостей деяких води, повітря, гірських порід, снігу, льоду, явищ природи, наприклад: кругообіг води у природі, виверження вулкану, тощо. Спостерігаючи за процесом протікання дослідів, молодші школярі виступають як «маленькі вчені», тобто відбувається включення учнів до пошуково-інформаційного, рефлексивно-коригувального та творчого напрямів навчальної діяльності. Таким чином, формується інтерес до навчальних предметів в початковій школі, виявляються схильності до різних галузей знання, видів праці, розвиваються моральні та пізнавальні прагнення. Однак цей процес відбувається не автоматично, він пов'язаний з активізацією пізнавальної діяльності учнів у процесі навчання та розвитку самостійності молодших школярів.